

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117202110
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117202110.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. Š., E.. XX.XX.XXXX, I. Z. X, Z., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Z., dieťa rodičov: matky W. E., E. XX.XX.XXXX, I. Z. X, Z. a otca: U. S. Š., E.. XX.XX.XXXX, I. I. XX, Z. zastúpeného advokátom JUDr. Karolom Ševcom, so sídlom Hlavná 29, Prešov, v konaní o úpravu styku takto o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 30P26/2017-104 zo dňa 21.11.2017

r o z h o d o l :

Mení rozsudok Okresného súdu Prešov, č. k. 30P/26/2017-104 z 21. 11. 2017 a tým aj rozsudok Okresného súdu Prešov, č. k. 24P/14/2013-91 z 15. 01. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 7CoP/9/2014-112 z 28. 04. 2014 okrem výroku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh otca zamietol tak, že

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. K., nar. XX. XX. XXXX v období od právoplatnosti tohto rozsudku do XX. 10. 2018 každý párný týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 12:00 hod v T. E. v Z., ul. S. XX, za prítomnosti pracovníkov tohto T., v neprítomnosti matky, s tým, že matka mal. J. privedie do priestorov T., kde si ju otec prevezme a následne po skončení styku v priestoroch T. maloletú J. odovzdá matke.

Po uplynutí tohto obdobia, od 01. 11. 2018 do 31. 01. 2019 (s výnimkou vianočných a novoročných sviatkov v tomto období), je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. bez prítomnosti matky, ako aj tretej osoby v každom párnom týždni v utorok od 15:30 hod do 18:00 hod a v každom nepárnom týždni v sobotu od 09:00 hod do 18:00 hod.

Počas vianočných a novoročných sviatkov v roku 2018 je otec oprávnený stretnúť sa s mal. J. bez prítomnosti matky dňa 25. 12. 2018 od 09:00 hod. do 18:00 hod. a dňa 31. 12. 2018 od 09:00 hod. do 18:00 hod.

Od 01. 02. 2019 je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. bez prítomnosti matky v každom párnom týždni v utorok od 15:30 hod. do 18:00 hod. a v každom nepárnom týždni od piatka od 18:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

Počas jarých prázdnin v každom párnom kalendárnom roku od pondelka od 09:00 hod. do soboty do 18:00 hod., bez prítomnosti matky.

Počas veľkonočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku od 09:00 hod do 18:00 hod. veľkonočnej nedele a v každom nepárnom kalendárnom roku od 09:00 hod. do 18:00 hod. veľkonočného pondelka, bez prítomnosti matky.

Počas vianočných a novoročných sviatkov počínajúc rokom 2019 je otec oprávnený stretávať sa, bez prítomnosti matky, s mal. J. v každom nepárnom kalendárnom roku od 24. 12. od 09:00 hod. do 27. 12. do 18:00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 30. 12. od 09:00 hod. do 17:00 hod. dňa 02. 01. kalendárneho roka nasledujúceho.

Počas letných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. bez prítomnosti matky v roku 2019 od pondelka od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod prvého týždňa v mesiaci júl a prvého týždňa v mesiaci august; počínajúc rokom 2020 prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august, a to od pondelka od 09:00 hod do nedele do 18:00 hod. tohto obdobia.

Otec je oprávnený prevziať mal. J. v mieste bydliska jej matky a do miesta tohto bydliska ju vrátiť späť. Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ju v mieste svojho bydliska. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že styk nemôže byť z vážnych dôvodov zrealizovaný, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičov najneskôr deň pred začatím styku.

V prevyšujúcej časti návrh matky na úpravu styku zamietam.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„M e n í rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp.zn. 24P/14/2013 zo dňa 15.01.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.04.2014 tak, že :

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. K., nar. XX.XX.XXXX do 20.12.2017 každý nepárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod. a každý párný týždeň v stredu od 17.30 do 19.00 hod. v T. E. v Z., ulica S. č. XX, za prítomnosti pracovníkov uvedeného T., v neprítomnosti matky s tým, že matka mal. J. privedie do priestorov T., kde ju otec prevezme a následne po skončení styku v priestoroch T. maloletú J. odovzdá matke,

- počas vianočných sviatkov v roku 2017 je otec oprávnený stretávať sa maloletou J. v neprítomnosti matky dňa 25.12.2017 od 09.00 hod. do 18.00 hod. a dňa 31.12.2017 od 09.00 hod. do 18.00 hod.,

- následne od 01.01.2018 do 28.02.2018 je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. bez prítomnosti matky každý utorok od 15.30 hod. do 18.00 hod. tak, že si maloleté dieťa prevezme v školskom zariadení, ktoré navštevuje, po ukončení ju privedie do miesta bydliska matky a každý párný týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod.,

- od 01.03.2018 je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. bez prítomnosti matky každý utorok od 15.30 hod. do 18.00 hod. tak, že si maloleté dieťa prevezme v školskom zariadení, ktorú maloletá navštevuje a po ukončení ju privedie do miesta bydliska matky,

- každý párný týždeň od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod.,

- počas jarných prázdnin každé jarné prázdniny od pondelka od 09.00 hod. do stredy do 18.00 hod.,

- počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 09.00 hod. do 18.00 hod. počas Veľkonočnej nedele a každý nepárny kalendárny rok od 09.00 hod. do 18.00 hod. počas Veľkonočného pondelka,

- počas letných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august,

- počas vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s mal. J. každý nepárny rok od 09.00 hod. od 26.12. do 18.00 hod. do 27.12., každý párný rok od 30.12. od 18.00 hod. do 17.00 hod. 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka.

Matka je p o v i n á na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho v mieste svojho bydliska, otec je povinný dieťa po uplynutí doby vrátiť matke v mieste jej bydliska.

Obaja rodičia sú p o v i n í v prípade, že styk z vážnych dôvodov nemôže byť zrealizovaný, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi, najneskôr deň pred začatím styku.

V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a m .

V prevyšujúcej časti návrh otca z a m i e t a m .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania“.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že matka maloletej podala dňa 03.09.2015 súdu návrh na zvýšenie výživného pre maloletú dcéru J. K. a zároveň žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka 24P14/2013 z 15.01.2014 v časti úpravy styku maloletej dcéry s otcom počas letných prázdnin tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou dcérou počas letných prázdnin od 01.07. od 09.00 hod. do 07.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 9.00 hod. do 07.08. do 18.00 hod.. Návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že aktuálne výživné zo strany otca nepribližuje sa reálnym nákladom dcéry, ktorá začala navštevovať prvý stupeň základnej školy, a čo sa týka zmeny styku, maloletá odmieta styk s otcom v trvaní 2 týždňov počas letných prázdnin, čo sa prejavilo na zhoršení jej fyzického a psychického stavu.

Súd prvej inštancie o tomto návrhu matky v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 30P355/2015 rozhodol rozsudkom vyhlásenom na pojednávaní 30.01.2017 č.k. 30P355/2015-189 o výživnom a uznesením vyhláseným na pojednávaní toho istého dňa konanie o úprave styku otca s maloletou J. K., nar. XX.XX.XXXX vylúčil na samostatné konanie.

Z dokazovania vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou J. K. súd prvej inštancie zistil, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov 25.11.2010 sp. zn. 16C103/2010, tento rozsudok bol v časti úpravy stretávania sa otca s maloletou zmenený rozsudkom Okresného súdu Prešov z 15.01.2014 spi. zn. 24P14/2013 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou každý utorok od 15.30 hod. do 18.00 hod. tak, že si maloleté dieťa prevezme v predškolskom prípadne školskom zariadení, ktoré navštevuje a po skončení ju privedie do bydliska matky, každý párný týždeň od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas jarných prázdnin každé jarné prázdniny od pondelka od 9.00 hod. do stredy do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 9.00 hod. do 18.00 hod., počas veľkonočnej nedele, každý nepárný kalendárny rok od 9.00 hod. do 18.00 hod. počas veľkonočného pondelka. Počas letných prázdnin v kalendárnom roku 2014 striedavo každý týždeň s tým, že otec bude tráviť čas s dieťaťom od prvého kalendárneho týždňa od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., striedavo s matkou, od kalendárneho roka 2015 otec bude tráviť čas s dieťaťom prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august. Počas vianočných sviatkov otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý nepárný rok od 9.00 hod. od 26.12. do 18.00 hod. 27.12., každý párný rok od 30.12. od 18.00 hod. do 17.00 hod. 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka. Matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho pred svojím bytom, kde je otec povinný dieťa po uplynutí doby vrátiť matke. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že styk z vážnych dôvodov nemôže byť zrealizovaný, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku.

Z vylúčeného konania súd zistil ich nezhodu vo veci názoru na úpravu styku. Podľa matky zmena úpravy styku maloletej s otcom je počas letných prázdnin potrebná, pre dcéru je čas 2 týždňov, keď má byť počas prázdnin u otca veľmi dlhý. Prejavilo sa to aj bolesťami bruška u dcéry keď mala ísť s otcom na dovolenku v roku, v ktorom končila dochádzku v škôlke. S otcom sa o tom nedá vôbec rozprávať. Dcéra nechce otcovi zdvihnúť telefón, jej stretávanie s otcom počas víkendov je v poriadku.

Podľa otca problém stretávania sa s dcérou vyplýva zo správania matky, ktorá robí všetko pre to, aby sa s dcérou stretávať nemohol. Nie je pravda, že by sa s ním dcéra nechcela stretávať, práve naopak, ich stretávanie je v poriadku. Je to matka, ktorá dcére hovorí, že keď pôjde dcéra s ním na dovolenku, ona bude doma smutná. Dcéra si taktiež dobre rozumie s jeho synom, stretávanie s dcérou by malo byť ponechané tak, ako to bolo upravené.

Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Z. súd zistil, že u dieťaťa bola konštatovaná silná vyhranenosť citov. Dieťa je citovo zainteresované k obidvom rodičom, pričom vo vzťahu k matke sú dominantné vychádzajúce i prichádzajúce kladné emócie, vo vzťahu k otcovi vychádzajúce i prichádzajúce záporné emócie. Negatívne vychádzajúce emócie boli zaznamenané aj k nevlastnému bratovi a v menšej miere k novej partnerke otca, kde by si J. priala jej väčšiu pozornosť. Vzhľadom k verbalizovanému konštatovaniu J., že otec sa jej málo venuje, málo sa s ňou hrá, môžu predpokladať, že negatívne city voči otcovi sú u J. sýtené pocitom zavrnutého dieťaťa s regresívnymi tendenciami. V novej rodine otca intenzívne vníma silnú preferenciu nevlastného brata, pričom by si priala mať väčšiu pozornosť ona sama. Túto potrebu jej v plnej miere nasycuje matka. Maloletá J. nemá v súčasnosti spracovanú situáciu rozvodu a osobu nevlastného brata a otcovu partnerku vníma ako prekážku v jej vízii šťastnej rodiny, ktorú by tvorila ona, mamka a ocko.

Súdom ustanovená znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že vzájomný vzťah otca a matky je negatívny, vzájomne si nedôverujú. Obojstranne sú prítomné výčitky, prameniace z rôznych životných štýlov a výchovných predstáv rodičov. Predpoklady otca a spôsobilosť vychovávať maloleté dieťa hodnotila znalkyňa ako adekvátne. Predpoklady matky a jej spôsobilosť vychovávať maloleté dieťa hodnotila ako kvalitné. Vzťah maloletej J. k matke je pozitívny a intenzívne emocionálne sýtený.

Rovnako vzťah matky k dcére je intenzívny, pozitívny s prítomnou snahou o zabezpečovanie jej potrieb a prirodzenými obavami. Vzťah maloletej J. k otcovi je pozitívny a primerane citovo sytený, zároveň ovplyvňovaný vonkajšími činiteľmi (vzťah otec a matka, prítomnosť mladšieho súrodenca, prítomnosť novej partnerky otca...). Vzťah otca k dcére je rovnako pozitívny. Znalčka odporúčala ponechať úpravu styku otca s dcérou v zmysle rozsudku súdu zo dňa 15.1.2014, na ktorú je maloletá adaptovaná.

V doplnku k znaleckému posudku vypracovanému z dôvodu, že v priebehu konania súd neodkladným opatrením z 10.08.2016 uložil otcovi zdržať sa styku s maloletou J. do právoplatného skončenia konania uvedeného pod spis. zn. 30P355/2015 z dôvodu, že počas víkendu, ktorý dcéra strávila u otca bola vo vlasatej časti pohryzená psom, nemeckým ovčiakom, nad ktorým otec vykonával dohľad. Podľa správy psychologičky Z.. W. S. vzhľadom k prežitej traumatickej udalosti a jej dopadu na psychický stav dieťaťa, bolo odporúčané ponechať ju v stabilnom domácom prostredí do zlepšenia psychického stavu. Znalčka uviedla, že psychický stav maloletej je aktuálne kompenzovaný, vzťah k matke je pozitívny, intenzívny, maloletá je na matku úzkostne fixovaná, vzťah k otcovi je naopak intenzívny a zjavne negatívny. Maloletá má zo stretnutí s otcom strach. Významná zmena v prežívaní vo vzťahu k otcovi je zjavná, nie je však možné spätne usudzovať na príčinu tejto zmeny, môže byť spôsobená vlastným konaním otca, ale zároveň môže byť spôsobená inými faktormi, resp. ich spolupôsobením, nedostatočným spracovaním a nesprávnym vyhodnocovaním spoločných stretnutí, alebo preberaním názorov a postojov od osôb v okolí. Odmietanie otca a negatívny postoj dcéry k otcovi nie je nemenný. Pre zdravý psychický vývoj maloletej je vhodné do budúcnosti vzťah otca a dcéry podporiť, vytvoriť pre neho vhodné predpoklady u maloletej a vhodné podmienky pre styk. Vzhľadom k aktuálne vyhrotenej situácii znalčka navrhla asistovaný styk otca a dcéry v neutrálnom bezpečnom prostredí a zároveň odborné psychologické vedenie maloletej (prípadne rodičov). Je vhodné, aby styk po istú dobu (napr. dva mesiace) prebiehal formou kratších a pravidelných stretnutí tak, aby maloletá J. mala zo stretnutí pozitívnu skúsenosť, mohla sa s otcom cítiť pokojne, nadobúdala k nemu dôveru a až následne, aby smeroval k dlhším stretnutiam. Znalčka odporúčala postupnosť krokov, tak, aby sa mohla maloletá na otca spoľahnúť. Je nevyhnutné, aby otec svoje negatívne prejavy podnecované situáciou a matkou vhodne zvládol, rozvíjal svoje rodičovské zručnosti. Zároveň je vhodné, aby matka ako najbližšia osoba a zdroj bezpečia bola citlivá k ozajstným potrebám dieťaťa, aby viedla maloletú dcéru smerom k spracovaniu vzťahu s otcom, smerom k jeho prijatiu a teda, aby bola matka sama vnútorne presvedčená o správnosti ich stretávania a bola pre dcéru uveriteľná, nakoľko jej spolupráca sa toho času javí viac formálna.

Vo výsluchu pred súdom znalčka zopakovala svoje závery uvedené v doplnku k znaleckému posudku, naviac uviedla, že je potrebné aby sa dcéra s otcom stretávala, pretože otec je pre dieťa druhou najdôležitejšou osobou po matke. Znalčka uviedla, že podľa správy Z.. W. S. zo dňa 19.9.2017 sa vzťah maloletého dieťaťa k otcovi zhoršuje, napriek tomu, že dieťa nemá kontakt s otcom, čiže je evidentné, že otec nie je jediným dôvodom, prečo sa vzťah dieťaťa k otcovi zhoršuje. Príčin takto zhoršujúceho sa vzťahu maloletého dieťaťa k otcovi, môže byť viacero, veľmi zle spracované to, čo sa stalo, preberanie názorov z okolia alebo jej vlastné strachy, ktoré prerastajú. Znalčka taktiež doplnila, že ak by rodičia začali spolu pekne komunikovať a príprava dieťaťa zo strany matky bola aj v tom zmysle, aby sa s dieťaťom počas dvoch týždňov o otcovi rozprávala, vzťah dcéry k otcovi by sa zmenil veľmi rýchlo. Znalčka pripustila, že jednou z príčin zlého vzťahu maloletej dcéry k otcovi je to, že matka sa negatívne vyjadruje o otcovi, je možné aj to, že matka sa o otcovi vyjadruje neutrálne, avšak neverbálne dáva najavo, že jej vzťah k otcovi je zlý, čo dieťa vníma a preberá také správanie. Matka formálne hovorí dcére, že ocko je dobrý, príde a bude všetko v poriadku, avšak sama matka tomu neverí, hovorí to nepresvedčivo, čo samotná J. vycíti. Znalčka doplnila, že kľúč k tomu, aby J. bola presvedčená, že ocko je dobrý, má jednoznačne matka. Je to v každodenných drobných krokoch kedy je matka s dcérou, keď je potrebné si na otca spomenúť, keď ide spať, cez deň, že ocko je dobrý, aby matka dcéru presvedčila, že ocko je naozaj dobrý. Domnieva sa, že matka takto presne nepostupuje. Otec na druhej strane reaguje veľmi emotívne, čo si J. môže veľmi zle vysvetľovať. Znalčka doplnila, že samotné pohryzenie psom nespôsobilo to, že maloletá J. začala mať zlý vzťah k otcovi, pretože ten víkend, kedy došlo k pohryznutiu, následne bola ešte s otcom, ale to, čo nasledovalo medzi rodičmi, ich vzájomný konflikt, spôsobilo to, že J. má momentálne zlý vzťah s otcom. Z uvedeného dôvodu je potrebné, aby stretávanie s otcom bolo zo začiatku pod psychologickým vedením, kde by bolo pracované s oboma rodičmi, pretože je to veľmi potrebné.

Uznesením č.k. 30P26/2017-10 z 22.02.2017 súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie, ktorým bolo uložené otcovi, aby sa zdržal styku s maloletou do právoplatného skončenia konania o zvýšení výživného pod sp. zn. 30P355/2015 a v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 6CoP13/2017-36 z 23.05.2017 rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v sobotu od 15.00 do 17.00 v prítomnosti matky s tým, že neodkladné opatrenia bude trvať

do právoplatného skončenia konania o úpravu styku otca vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P26/2017; predmetné uznesenie bolo zrušené uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 30P26/2017-81 zo 06.10.2017, pričom súd neodkladným opatrením súčasne rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou J. K., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod. a každý párny týždeň v stredu od 17.30 hod. do 19.00 hod. v T. E. v Z. na ulici S. XX za prítomnosti pracovníkov uvedeného T. s tým, že matka maloletú J. privedie do priestorov T., kde ju otec prevezme a následne po skončení styku otec v priestoroch T. maloletú J. odovzdá matke. Náklady s realizáciou styku sú povinní uhrádzať rodičia maloletej s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu styku otca vedeného na Okresnom súde Prešov pod spis. zn. 30P26/2017; v dôvodoch tohto rozhodnutia je okrem iného uvedené, že rodičia s touto formou stretávania sa súhlasili, aj keď je služba spoplatnenou.

Zo správy T. E. v Z. zo dňa 20.11.2017 súd zistil, že stretnutia maloletej J. K. sa u nich uskutočňujú od 18.10.2017, kedy sa uskutočnilo prvé stretnutie a následne sa uskutočnili dve stretnutia dňa 28.10. a 11.11.2017. Stretnutia prebiehajú s asistenciou, pričom matka na stretnutiach žiadaná, aby nevstupovala do stretnutí, čo matka rešpektuje. Maloletá J. je pred každým stretnutím komunikuje bázeň zo stretnutia a zároveň potrebuje prežívať podporu a sprevádzanie tretej osoby. Po uistení a zažití bezpečia je následne schopná kontaktu bez tretej osoby avšak overuje si slobodu vo vypýtaní si podpory (od asistenta a od matky). Zo stretnutí je zrejmé, že prítomnosť tretej osoby (a špeciálne matky) bráni otcovi v spontánnych reakciách a vnútorne ho to blokuje v kontakte s J. - preto požaduje kontakt bez prítomnosti matky. Na druhej strane toho času otec opomína prežívanie dieťaťa z medzicasu, teda počas odľahu, a málo reflektuje komunikované obavy J.. V sprevádzaní je však následne usmerniteľný. Stretnutí sa otec zúčastňuje v sprievode mladšieho syna O., ktorý pri dvoch stretnutiach vytvoril prepájací most medzi J. a otcom. Vzhľadom na prežívanie J. by bolo v tomto čase predčasné upraviť kontakt bez asistenta (s rešpektom k prežívaniu J., aby nedošlo k jeho vynúteniu). Toho času je hlavne dôležitý moment odovzdávania a preberania dieťaťa, ak by tento bol ešte nejaký čas s asistenciou (pri nastavenej intenzite stretávania sa by mohol byť termín potrebnej asistencie do 20.12. s následným pobytom J. počas Vianoc s otcom) predpokladajú úspešnosť úpravy styku s otcom a jeho prínos pre J..

Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že je dôvodné zmeniť úpravu styku maloletej s otcom. Pri realizovanej zmene vychádzal zo záverov zistených znaleckým posúdením a ostatných dôkazov majúci za to, že u otca nebolo zistené, že by bolo potrebné obmedzovať jeho kontakt s dcérou. Otec s ňou v kontakte chce byť, zaujíma sa o dcéru, chce sa na jej výchove podieľať. Obmedzovanie jeho kontaktu s dcérou vníma veľmi dramaticky, emócie v kontakte s matkou maloletou ovládať nevie. Podľa súdu matka formálnym spôsobom vedie dcéru k tomu, aby sa s otcom stretávala, resp. aby sa na tieto stretnutia tešila, vzťah dcéry s otcom nepodporuje, vyjadruje sa len neutrálne, veľmi formálne, čo dcéra vníma a prenáša to do svojho prežívania, keďže k matke má veľmi intenzívny, v súčasnom období úzkostlivý vzťah, je na matku veľmi citovo naviazaná, preberá jej názory. Podľa súdu po tom, čo maloletú dcéru pohrýzol pes, dcéra napriek tomu zostala do konca víkendu pri otcovi, teda samotné pohryzenie psom nespôsobilo súčasný negatívny vzťah k otcovi, bol to až následný konflikt medzi rodičmi. Súd mal za to, že je potrebné v počiatočnom období upraviť stretávanie otca s maloletou v T. E. Z., bez prítomnosti matky, aby mal otec možnosť sa v prítomnosti kvalifikovaných psychológov s dcérou stretávať bez konfliktných situácií medzi rodičmi. Až následne, keď by mal byť vzťah maloletej s otcom upevnený, upravil postupné stretávanie sa otca s dcérou tak, aby mohla táto s otcom tráviť víkendy, ako aj pomernú časť prázdnin a sviatkov.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) CSP a ustanovenia § 62 ods.1 CMP. Podľa matky rozhodnutie súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je dostatočne odôvodnené. Podľa matky súd prvej inštancie absolútne nebral ohľad na názor maloletej, ktorý vyjadrila u klinickej psychologičky Z.. S., Z... Súd neuviedol prečo preferoval a výlučne prihliadal len na zistenia a závery ustanovenej znalkyne Z.. L., ktorej zistenia a závery boli v rozpore so zisteniami a závermi klinickej psychologičky Z.. S., Z... Pochybením je aj to, že súd prvej inštancie prihliadal na správu T. E. v Z., pričom matka poukázala na to, že táto správa v prevažnej miere nezodpovedá skutočného priebehu realizovaných stretnutí otca s maloletou. Zo správy klinickej psychologičky Z.. S., Z.. pritom vyplývajú závažné skutočnosti, podľa psychologičky narušený vzťah medzi otcom a dcérou bol ešte pred samotným napadnutím psom, dieťa vylučuje akýkoľvek kontakt a prítomnosť otca vo svojom živote, odmieta s ním aj telefonovať, napriek tomu, že ju k tomu vedie matka, skôr je možné vylúčiť aby to bolo u dieťaťa vylúčené nátlakom či presvedčaním inej osoby. Kontakt dieťaťa s otcom prispel k narušeniu psychického stavu dieťaťa. Podľa matky z

aktuálne najnovšej správy psychologičky S. vyplýva, že v porovnaní s doterajším stavom ide o nápadné zhoršenie psychického stavu dieťaťa, sťažaná je pritom aj spolupráca. Podľa matky dieťa voči nej prejavuje negatívne afekty, odmieta sa zúčastňovať voľno-časových aktivít, prejavuje odmietavé postoje aj voči školským povinnostiam. Maloletá opakovane udávala, že sa s otcom stretnúť nechce, že je otec zlý, škaredo hovorí. Psychologička odporučila dieťa ponechať výhradne v stabilnom domácom prostredí matky, nevystavovať ho žiadnemu kontaktu s otcom. Ako významne negatívne hodnotí to, že otec reaguje výbušne, nie je spôsobilý adekvátnej sebakontroly. Podľa nej je potrebné preveriť trestnú bezúhonnosť otca, keďže matka opakovane udáva, že trestná činnosť otca nie je v predmete záujmov skúmania kompetentných orgánov. Psychologička úplne vylúčila, aby bol otec spôsobilý zabezpečiť potrebnú stabilitu, citovú a psychickú, dieťaťu v prostredí, v ktorom došlo k útoku psa. Jej absurdná pozícia matky, ktorá má dieťa pripravovať na stretnutie s osobou, ktorá sa pred dieťaťom na jej adresu vyjadruje vulgárne. Prognosticky možno očakávať prehĺbenie ťažkosti súvisiace práve s kontaktovaním sa s otcom, ktorý nezohľadnil dostatočné požiadavky a psychický stav dieťaťa. Podľa matky nariadený kontakt dieťaťa s otcom prispel k narušeniu psychického stavu dieťaťa.

3. V štádiu odvolacieho konania otec podal návrh na nariadenia odkladného opatrenia, ktorým sa domáhal toho, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, aby matke uložil prispievať na výživu maloletej, alebo aby rozhodol tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať bez prítomnosti matky každý utorok od 15.30 hod. do 18.00 hod. tak, že si maloletú prevezme v školskom zariadení, ktoré navštevuje a po ukončení ju privedie do miesta bydliska matky a každý páry týždeň od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.; uznesením č.k. 9CoPno1/2018-129 z 08.02.2018 Krajský súd v Prešove návrh otca na nariadenia odkladného opatrenia zamietol

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky voči rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že rozsudok pokladá za správny čo sa týka zistenia skutkového stavu ako aj právneho posúdenia. Pokiaľ mala matka za to, že súd nebral zreteľ na názor maloletej vyjadrený u matkou platenej súkromnej psychologičky Z., má za to, že maloletá vzhľadom na jej vek nedokázala posúdiť význam posudzovanej otázky. V čase vypracovanej správy súkromnej psychologičky maloletá nebola v kontakte s otcom. Poukázal na to, že súdom ustanovená znalkyňa vypracovala znalecký posudok ako jeho doplnok synteticky, po predchádzajúcom vyšetrení maloletej dcéry, matky a jeho, na rozdiel od matkou platenej súkromnej psychologičky, ktorá vyšetrovala iba maloletú buď samu alebo v prítomnosti matky a informácie čerpala predovšetkým od matky. Poukázal na to, že z výpovede znalkyne vyplýva, že samotné pohryzenie psom nespôsobilo to, že maloletá začala mať zlý vzťah k otcovi. Je to matka, ktorá zámerne využila situáciu pohryzenia psom na jeho zákaz styku s dcérou. Závery správy psychologičky, ktorú predložila súdu matka, sú v rozpore so závermi T. v Z., ktoré boli vypracované nezávislým centrom. Podľa otca vo veci bol vypracovaný nezávislý znalecký posudok aj nestranná správa T. E. v Z.. Navrhovateľka s rozsudkom súdu prvej inštancie nesúhlasí, pokúša sa ho negovať správou psychologičky, ktorú si sama vybrala, a ktorej závery sú v príkrom rozpore s nezávislým znaleckým posudkom, jeho doplnkom a nestrannou správou T. E. v Z.. Návšteva u psychologičky bolo účelová, pre potreby matky k odvolaniu, a nie pre potrebu dcéry. Z dokazovania vyplynulo, že je v záujme dcéry aby sa s otcom stretávala, aby bol styk pravidelný, o čo sa usiluje, a však naráža na nezáujem matky, ktorá vie, že tým, že sa s dcérou nestretáva mu najviac ubližuje. Otec uviedol, že v súčasnosti mu matka neumožňuje stretávať sa s dcérou, čím došlo jej pričinením k mareniu celej činnosti T. E. v Z.. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca k jej odvolaniu uviedla, že zotrváva na svojom stanovisku uvedenom v odvolaní. Podľa nej z hľadiska budúceho zdravého vývoja je nevyhnutné, aby maloletá sama bez rodičov vyjadrila svoj postoj. Je dostatočne rozumovo vyspelá, má vlastné názory, ktoré otec zľahčuje a ignoruje. Vyjadrenia otca sú prevažne zavádzajúce, vie, že nikdy mu styku s dcérou nebránila, avšak po jeho postoji a spôsobe vykonávania styku tento považuje za nevhodne vykonávaný. Apeluje na to, aby bol zohľadnený najmä záujem a postoj maloletej. Chápe, že súd apeluje na to, aby sa dieťa stretávalo s oboma rodičmi, čo však nesmie byť na ujmu maloletej. Matka nevylučuje, že časom sa maloletá sama rozhodne, že chce tráviť s otcom viacej času, avšak toho času je to vhodné jedine za prítomnosti matky či inej vhodnej osoby. Uviedla, že preto zotrváva na svojich odvolacích dôvodoch; otec v stanovisku k tomuto vyjadreniu matky uviedol, že výsluch dcéry bol súdom nariadený, avšak dcéra ho nezvládla, dcéra bola v konaní vypočúvaná dvakrát v rámci znaleckého dokazovania, teda človekom nezávislým, nestranným a erudovaným na detskú psychológiu, pričom bolo zistené, že dcéra má k obom rodičom vytvorený pozitívny vzťah a obaja rodičia majú povahové a osobnostné vlastnosti k výchove

maloletej J.. Tiež bola maloletá vystavená pozorovaniu v T. E. v Z. a bolo zistené, že sa chce stretávať s otcom a má k nemu pozitívny vzťah. Matka vo vyjadrení zavádza súd, výslovne fabuluje, keď tvrdí, že dcérine názory zľahčuje a ignoruje. Ako ich môže zľahčovať a ignorovať, keď s ňou v podstate nie je v kontakte od júna 2016. Matka a jej okolie sa úmyselne snažia vyvolať u J. negatívny dojem o ňom, opätovne poukázal na názor znalkyne, z ktorého vyplýva, že čím dlhšiu dobu nebude J. vidieť otca môže sa u nej vytvoriť nejaký blok. Je zrejmé, že s matkou J. má zlý vzťah a takto sa mu mstí, ak by matka mala záujem aby sa s dcérou stretával, nezmarila by úsilie, ktoré vyvinuli za pomoci T. E. v Z..

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že je v záujme maloletej aby sa styk s otcom realizoval a postupne sa začal upravovať vzťah medzi otcom a dcérou. Nakoľko sú doposiaľ vzťahy medzi rodičmi, ako aj medzi maloletou a otcom napäté, je potrebné, aby styk otca s maloletou dcérou bol upravený za prítomnosti psychológa T. E. Z. bez prítomnosti matky, aspoň na 3 - 6 mesiacov, po uplynutí danej lehoty, aby sa otec s dcérou mohol stretávať už bez prítomnosti tretej zúčastnenej osoby. Psychológ T. E. by mal počas určenej doby pracovať s otcom aj s maloletou na úprave ich vzťahu a zlepšení komunikácie. Kolízny opatrovník zároveň odporučil, aby psychológ T. E. pracoval aj na zlepšení vzťahov medzi matkou a otcom maloletej J., je potrebné aby sa zlepšila komunikácia a vzťah medzi rodičmi lebo v opačnom prípade bude naďalej dochádzať k nerealizácii styku otca s dcérou. Kolízny opatrovník uviedol, že berie na vedomie výhrady matky, ktoré uviedla v odvolaní, avšak nehoda, ktorá bola spôsobená maloletej počas styku u otca nemôže viesť k úplnému zákazu styku. S rodinou je potrebné pracovať na zlepšení ich vzťahu, maloletá má právo prezentovať svoj názor, avšak má aj právo stretávať sa s otcom. Matka by mala dcéru viesť k pozitívnemu postoju k otcovi a mala by dcéru viesť aj k stretávaniu s otcom. Aj keď maloletá J. u otca zažila nepríjemnú situáciu, ktorú matka opisuje vo svojom odvolaní, mala by jej matka pomôcť zabudnúť na „incident“, ktorý sa stal ešte v roku 2016 a hľadať pozitívne veci, ktoré maloletá zažila u otca. V tomto by mohol byť nápomocný maloletej aj psychológ z T. E.. Kolízny opatrovník preto navrhol, aby odvolací súd upravil styk otca s maloletou dcérou v T. E. Z., S. XX, na 3 - 6 mesiacov a potom upravil styk otca s maloletou dcérou bez prítomnosti tretej zúčastnenej osoby.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP s contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17. 07. 2018 (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru o tom, že odvolanie matky maloletej bolo čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 395 ods. 1 a 2 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté odo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred o dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Odvolacie argumenty matky boli v podstate totožné s argumentmi, ktoré prezentovala aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie.

10. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 217 ods. 1 veta 1. CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 36 ods. 1 veta 1. Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 24 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Starostlivosť o deti a ich výchova, ako vyplýva z článku 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd je právom rodičov.

Podľa článku 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa (v ďalšom len „Dohovor“) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Toto ustanovenie (článok 3 ods.1 Dohovoru) má povahu normy bezprostredne použiteľnej („self - executing“). Uvedená norma je na priame použitie spôsobilá vzhľadom na svoju dikciu (... záujem dieťaťa ... pri akejkoľvek činnosti), ktorá je dostatočne a do takej miery jasná, aby povinné subjekty, ktorým je adresovaná (vnútroštátne subjekty) boli schopné zodpovedajúcim spôsobom upraviť svoje správanie (nález Ústavného súdu Českej republiky z 09. apríla 1997, sp.zn. PL.ÚS 31/96).

Aj keď záujem dieťaťa predstavuje jeden zo základných princípov, na ktorých je postavené súčasné rodinné právo, nie je tento pojem právnymi predpismi nijako vymedzený. Komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa vo vzťahu k najlepšiemu záujmu dieťaťa uvádza: „Koncept najlepšieho záujmu dieťaťa je flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôsobený a definovaný individuálne vzhľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťa či deti, ktorých sa to týka, nachádza, pričom pozornosť by sa mala venovať ich osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa [(General comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art . 3, para. 1), str. 9, (dostupné na <<http://www.ohchr.org>>)].

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Elsholz proti Nemecku z 13.07.2000, st.č. 25735/94 vyplýva, že podľa ustálenej judikatúry, aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na vnútroštátnych súdoch.

12. Vychádzajúc z noriem a názorov vyplývajúcich z citovaných rozhodnutí súdnych autorít uvedených v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku, majú na zreteli konkrétne okolnosti prejednávanej veci vyplývajúce zo skutkových okolností zistených z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie je zrejmé, že v najlepšom záujme maloletej J. nemôže byť taký vzájomný vzťah medzi jej rodičmi, ktorý vyústil do situácie keď maloletá má, ako uviedla znalkyňa Z.. L., zo stretnutí s otcom strach. Zo záverov znalkyne pritom nevyplyva, ako sa snažila v priebehu konania naznačovať matka, že by príčina zhoršovania vzťahu maloletej k otcovi mala pôvod len v okolnostiach na strane otca, práve naopak znalkyňa pripustila, že jednou z príčin zlého vzťahu maloletej k otcovi je to, že sa matka buď o otcovi vyjadruje negatívne alebo svoj negatívny vzťah k nemu dáva najavo neverbálne a maloletá také jej správanie preberá, vníma ho.

13. Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť dôležitosť otca v živote maloletého dieťaťa. Spoločné chvíle s otcom sú pre maloleté dieťa prínosné tak po stránke emočnej, ako aj po stránke intelektuálnej (obdobne Ústavný súd Českej republiky v uznesení II.ÚS/295/06). Rodič, ktorý s dieťaťom trvale nežije, v danom prípade otec, má právo na čo možno najširší kontakt s maloletým dieťaťom, pretože je to práve množstvo času, počas ktorého je možné realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča tzv. výchovnou prítomnosťou, ktorá je, ako je všeobecne známe, tou najúčinnnejšou výchovnou metódou. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná. Sú to obidvaja rodičia, ktorí by mali viesť dieťa k pozitívnemu vzťahu k druhému rodičovi a s týmto cieľom na dieťa pôsobiť. Každý z rodičov by mal vyvinúť maximálnu snahu nie len k tomu, aby sa umožnil styk dieťaťa s druhým rodičom, ale aj k tomu, aby sa vytvoril zmysluplný a pravidelný vzájomný vzťah, nakoľko iný ako tento výchovný postoj môže viesť k nezvratným negatívnym následkom a ovplyvniť tak emocionálny aj psychosociálny vývoj maloletého dieťaťa.

14. Z článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru majú dieťaťu, ktoré je schopné sformulovať svoje vlastné názory, umožniť právo tieto názory slobodne vyjadriť vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúce jeho veku a úrovni.

15. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nevyplýva, že by rodičia maloletej svoje vzájomné vzťahy regulovali tak, aby z nich vyplývala snaha o elimináciu akejkoľvek konfrontačnej komunikácie, práve naopak, čitateľná je vzájomná animozita. Z dokazovania taktiež vyplývajú nenaplnené očakávania maloletej čo sa týka trávenia času s otcom. Maloletá J. nie je vo veku, v ktorom by nevedela vyjadriť svoje pocity. Zo správy kolízneho opatrovníka (č. I. 66 pôvodného spisu 30P/355/2015) vyplýva, že maloletá čas strávený u otca už pred obdobím traumatického zážitku s otcovým psom hodnotila ako nudný, nechce u neho spať, manželka otca na ňu kričí, otec jej netelefonuje. Tieto vyjadrenia nie je možné bagatelizovať, je na otcovi aby k maloletej pristupoval spôsobom, ktorým ju presvedčí, že ju má rád nie len on ale aj jeho nová rodina, aby s ňou trávil čas v rámci svojich možnosti kreatívne, nápadito, rešpektujúc s citom jej predstavy, to všetko ale tak, aby sa maloletá z pozitívnych emócií pri styku s ním a jeho novou rodinou nedostala k nepriaznivým pocitom vo vzťahu k matke.

16. Odvolací súd, zohľadniac súdom prvej inštancie zistený skutkový stav to, že v medzi období, t. j. v čase medzi rozhodnutím súdu prvej inštancie a rozhodnutím odvolacím súdom čiastočne uplynulo obdobie, vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou, ako aj to, že podľa názoru odvolacieho súdu je namieste negatívne postoje maloletej k otcovi riešiť postupne, rozhodol o úprave styku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, čím rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil. V odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodoch v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie a odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS/78/05).

Zásadná zmena vyplývajúca z rozhodnutia odvolacieho súdu sa týka pritom iba obdobia styku počas letných prázdnin v roku 2019. Odvolací súd ma za to, že plynulý dvojtyždenný nepretržitý styk s otcom v každom z dvoch mesiacov letných prázdnin je vhodné skrátiť v najbližšom kalendárnom roku na týždenný, čo zodpovedá postupnosti v celkovej reparácii súčasného odmietavého vzťahu maloletej k otcovi. Napokon, dĺžka styku nie je vždy priamo úmerná s jeho intenzitou a kvalitou.

Čo sa týka stretávania sa s maloletou v období od právoplatnosti rozsudku do 31. 10. 2018, má odvolací súd za to, že je potrebné, vzhľadom na zrejme naďalej pretrvávajúce narušenie vzťahu medzi otcom a maloletou dcérou, realizovať styk v T. E. v Z. za prítomnosti psychológa T., bez prítomnosti matky. Po uplynutí uvedeného obdobia sa styk otca bude realizovať bez prítomnosti tretej osoby. Uvedené vyplýva aj z odporúčania kolízneho opatrovníka, s ktorým sa odvolací súd stotožnil a na ktoré odkazuje, vrátane odporúčenia činnosti smerujúce k zlepšeniu vzájomnej komunikácie medzi rodičmi (bod 6 tohto rozsudku).

Uvedené však neznamená, že právoplatné rozhodnutie súdu o úprave styku je nemenné. Ak sa zmenia pomery a predpoklady je možné podať nový návrh vo veci úpravy styku s maloletou. Aj v takom prípade, pri akomkoľvek konaní vo vzťahu k maloletej, je však potrebné mať na zreteli to, že počínanie rodiča, a to sa týka tak otca ako aj matky, by malo vychádzať z takého konania, ktoré je v záujme dieťaťa. Záujmom dieťaťa je bez akýchkoľvek pochybností, aby vzťah rodičov bol k nemu taký, z ktorého bude zrejmé, že im ide predovšetkým o jeho blaho, záujmom dieťaťa je aj to, aby aj vzájomný vzťah rodičov bol taký, aby sa ako rodičia uznávali, rešpektovali sa, aby k dieťaťu zaujímali taký postoj, z ktorého nadobudne presvedčenie, že obaja sú dobrými rodičmi, pre jeho život rovnako dôležitými.

17. Odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie v zmysle návrhu matky.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je právo na to, aby súd vykonal všetky účastníkom navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, je vecou konajúceho súdu, nie účastníkov konania.

Podľa odvolacieho súdu maloletá svoj názor vyjadrila prostredníctvom vyjadrenia u odborne spôsobilej osoby, je zrejmy, bol znalkyňou, kolízny opatrovníkom aj súdom prvej inštancie vyhodnotený. Čo sa týka dokazovania zisťovaním odpisu z registra trestov otca, mal ho za s vecou nesúvisiaci, a to aj s prihliadnutím na to, že matka v odvolaní sama uviedla, že „údajná“ trestná činnosť otca nie je v predmete skúmania kompetentných orgánov.

18. Predmetom odvolacieho konania nebol výrok, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh otca zamietol, nakoľko otec odvolanie nepodal.

19. O nároku na náhradu trov konania vrátane odvolacích, rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 2 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.